

BELGIË, IMMIGRATIENATIE: STATISTIEKEN EN EVOLUTIES

2012/9

15 | 05 | 2012

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Samenvatting

Het tweede deel van de twintigste eeuw is België meer en meer een immigratienatie geworden. Na de naoorlogse groeiperiode en de bekende akkoorden om buitenlandse werknemers naar België te laten komen, is immigratie in ons land geleidelijk geëvolueerd naar de kanalen van gezinshereniging en asiel, tegelijk met de groeiende impact van de intra-Europese mobiliteit.

Deze analyse geeft de realiteit achter de cijfers van het migratiefenomeen weer.

LAURENT HANSEEUW
Fellow Itinera Institute
Assistent ULB

Onderliggende factoren en het belang van de actuele immigratie.

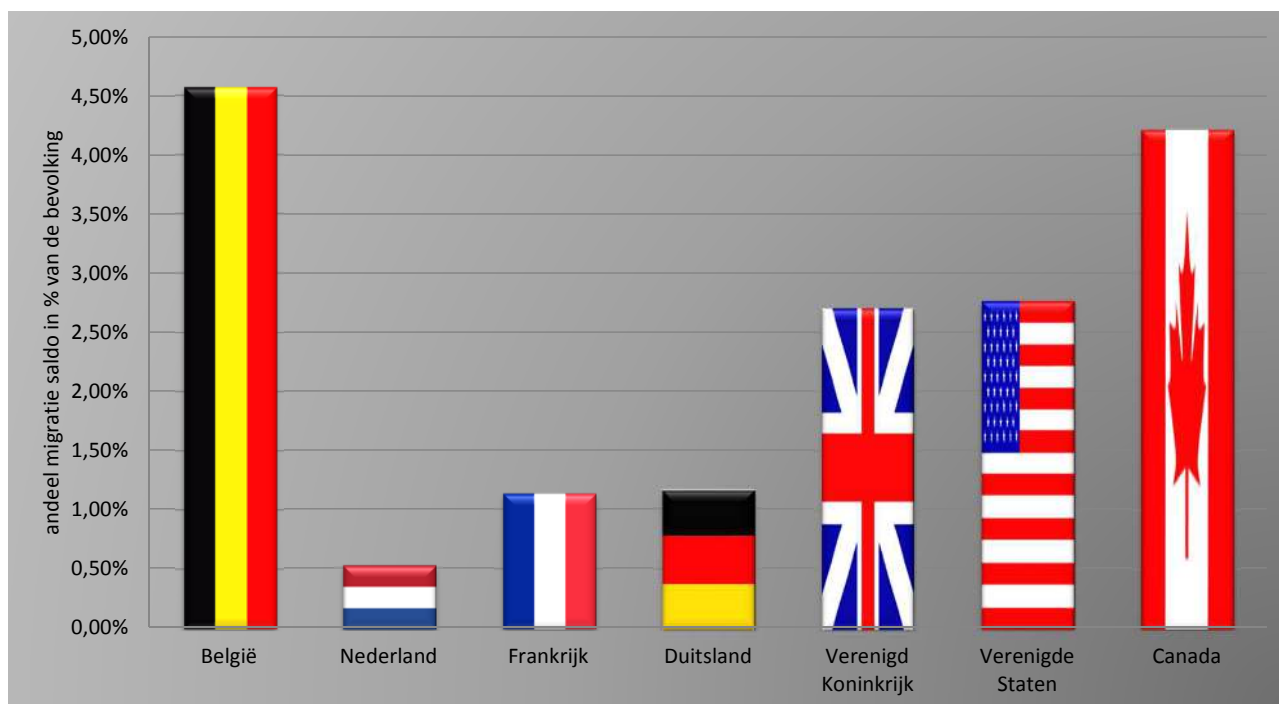
Een groeiend migratiesaldo

Zoals we zien in de grafiek hieronder, heeft het tweede deel van de twintigste eeuw, België meer en meer getransformeerd tot een immigratieland. Deze realiteit is nochtans nog gedeeltelijk verborgen. We zien België nog veel te dikwijls als verankerd in het "oude Europa", in tegenstelling tot Noord-Amerika of Oceanië. Het eerste zou een eeuwenoud bevolkingsgebied zijn waar de buitenlandse bevolking, of personen van buitenlandse afkomst slechts een randverschijnsel zou zijn, voor sommige landen zelfs van

voorbijgaande aard. De «Nieuwe Wereld» zou daarentegen een recent bevolkingsgebied zijn waar het geheel van de bevolking migrant is, soms zelfs recentelijk gearriveerd, soms minder. Ondertussen toont de recente geschiedenis van ons land dat deze visie meer en meer afgeknot wordt. Zoals de grafiek hierbeneden illustreert, heeft België in de voorbije tien jaar proportioneel gezien nog meer migranten ontvangen, niet enkel ten opzichte van haar buurlanden, maar eveneens ten opzichte van de Verenigde Staten en Canada¹.

¹ In tegenstelling tot bovendien andere landen, zijn asielzoekers uitgesloten van de migratiestatistieken, wat de migraties in België relatief onderwaardeert.

Migratie saldo % van de bevolking (2001 – 2010)

Bron : Itinera calculations based on National Statistical Office & Eurostat (INSEE, CBS, DESTASIS, DGSIE, Census Bureau, ONS & Statcan)

Het afgelopen decennium kende België een netto-intrede van immigranten van niet minder dan 500.000 personen, hetzij 4,5% van de bevolking. Op jaarlijkse basis, is de meest gebruikte statistiek het netto-migratiesaldo, dat de OESO jaarlijks publiceert voor alle landen die lid zijn van deze organisatie. Ondanks dat de gegevens van de OESO op dit vlak met voorzichtigheid moeten worden bekeken omwille van de verschillende bestaande berekeningsmethoden tussen de landen, heeft België in 2010 een netto migratiesaldo waargenomen van 7,3 per duizend inwoners, waarmee het opnieuw Canada voorbijsteekt en zich vlak achter Australië positioneert.

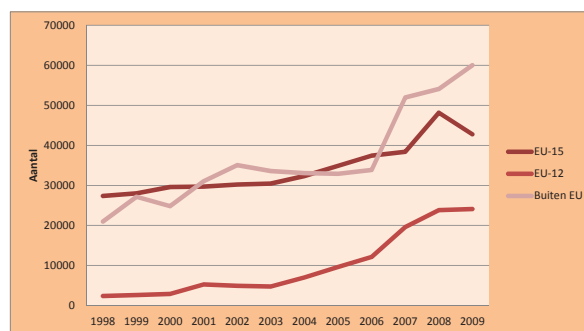
Een diverse herkomst

Zoals hierboven beschreven, is de herkomst van immigranten in België heel erg divers. Als we kijken naar de huidige stromen, stellen we twee grote tendensen vast: enerzijds zijn er de Europese migraties voornamelijk gekenmerkt door personen afkomstig uit de oude lidstaten van het "Europa van de Vijftien", doch met een gestaag groeiend aantal afkomstig uit Oost-Europa, anderzijds zijn er de extra-communautaire migraties.

Toch, moet men ermee rekening houden dat de Europese migraties, die in de meerderheid zijn, minder blijvend zijn. Anders gezegd, er is een niet verwaarloosbaar aantal Europeanen die België na enkele jaren opnieuw verlaten. Op het einde van de rit gaat het dus eerder over een continue aangroei van intra-Europese mobiliteit dan een definitieve vestiging van migranten (wat daarentegen wel het geval is voor de meerderheid van de niet-EU-migranten). Hoewel het moeilijk is om te meten, is het migratiesaldo dus waarschijnlijk voor het merendeel extra-communautair, des te meer wanneer we de migratiesta-

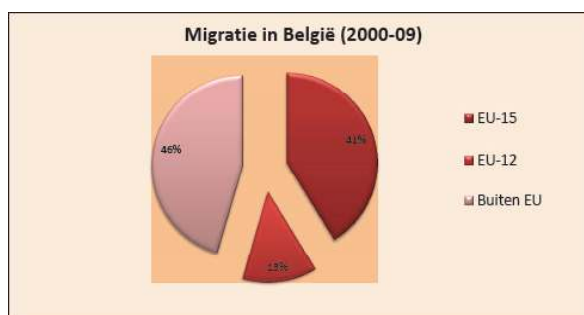
tistieken ten gevolge van de asielprocedure meetellen, die sinds 1995 niet meer in de officiële migratiestatistieken zijn opgenomen.

Oorsprong van immigratie in België

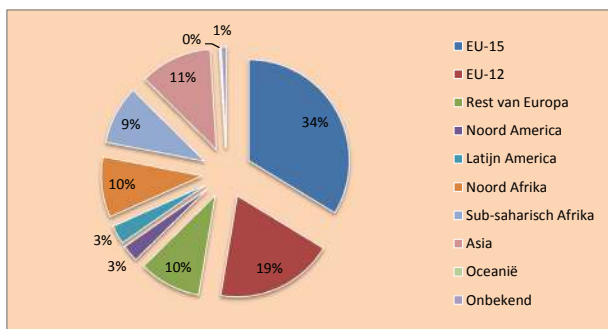
Bron : Itinera berekening gebaseerd op DGSIE gegevens

Oorsprong van immigratie in België in verhouding (2009)

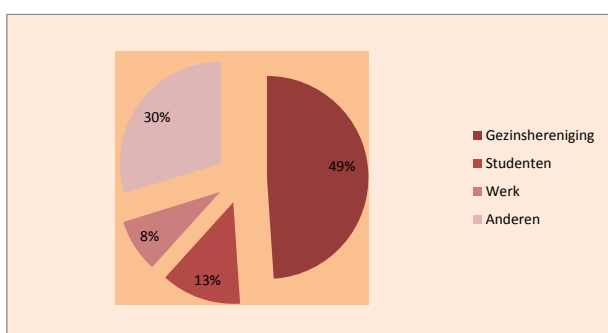
Bron : Itinera berekening gebaseerd op DGSIE gegevens

Oorsprong van immigratie in België per groep van nationaliteiten (2009)

Bron: RN - DGSIE

Aankomstkanalen van extra-communautaire immigratie in België (2009)

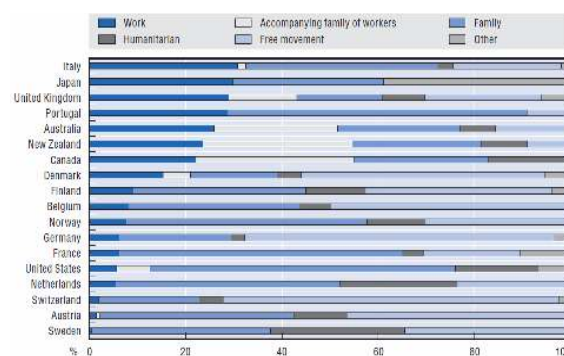
Bron : Eurostat

De onderliggende werkelijkheid van de extra-communautaire migratiestromen is echter eveneens hybride. Indien een kleine helft uit het welgekende kanaal van gezinshereniging² komt, zijn er binnen deze groep ook nog studenten, werknemers, geschoolden of niet-geschoolden enz. Daarenboven bestaat er ook nog de toe-

2 De wet op gezinshereniging is in de loop van 2011 gewijzigd. Het is moeilijk om in dit stadium al vooruit te lopen op de impact hiervan op de migratiestroom ten gevolge van gezinshereniging, maar een drastische vermindering valt niet uit te sluiten (zie de Itinera analyse over de gezinshereniging).

stroom van asielzoekers die ongeveer een 30.000 mensen per jaar vertegenwoordigt. Zoals de grafiek hierboven overigens aantoont, is de herkomst van deze immigranten heel divers. Bovenop de historische immigratielanden zoals Marokko, Turkije en Congo komen vandaag migranten uit de hele wereld aan in België, gaande van China tot Kameroen, van Indië tot Armenië. Zelfs als maar gemiddeld 10 à 15% wordt erkend als vluchteling³ gaat het over een niet-opgenomen toestroom van duizenden migranten per jaar, die nog meer het extra-communautaire karakter van de immigratie in België benadrukken.

Permanente immigratie per aankomstkanaal binnen de OESO

Bron : International Migration Outlook - SOPEMI 2008, OESO

Zoals we kunnen waarnemen op de volgende grafiek, onderscheidt België zich van de meeste andere OESO-landen door een belangrijk aandeel van Europese migranten ten gevolge van het vrije verkeer van werknemers binnen de EU.

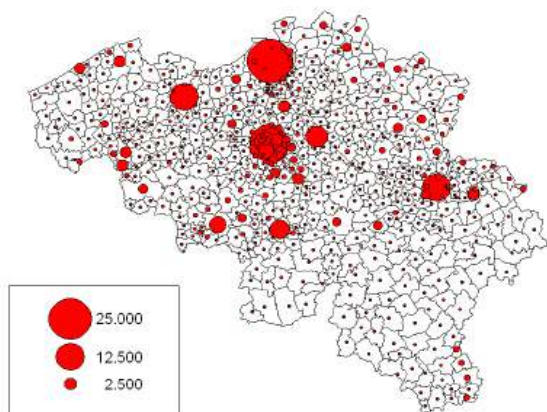
3 In de praktijk kunnen bepaalde aanvragers een verblijfsvergunning krijgen als het onmogelijk is om terug te keren of als de procedures te lang zijn. Bovendien zijn slechts 1.000 tot 2.000 mensen het onderwerp van een verplichte uitwijzing in de totaliteit van 15.000 tot 20.000 personen van wie de aanvraag elk jaar wordt geweigerd. Men kent dus niet met zekerheid de toekomst van de meerderheid van de asielzoekers.

In navolging van vele andere Europese landen is het aandeel van migranten om redenen van tewerkstelling veel minder hoog.

Een geconcentreerde territoriale spreiding

Overall in de wereld komen immigranten voornamelijk aan in steden. België is geen uitzondering op deze regel. Zoals we zien in onderstaande grafiek, die een overzicht geeft van de toestroom van immigranten per gemeente voor het jaar 2008, concentreert de immigratie van vreemdelingen zich in de belangrijkste stedelijke centra zoals Brussel, Antwerpen, Gent, Luik, Leuven en in mindere mate in Bergen en Charleroi.

Aantal migranten per gemeente (2008)

Bron : CECGK op basis van gegevens RN - DGSIE

In het algemeen is het aandeel van immigranten in de steden relatief duurzaam van jaar tot jaar. Echter in Wallonië constateert men de laatste jaren een constante afname van het aantal immigranten ten opzichte van de twee andere Belgische gewesten. Deze relatieve verhoudingen vinden we terug voor zowel de Europese immigratie als de extra-communautaire, zelfs indien er bepaalde bijzonderheden bestaan

zoals de vestiging van burgers van buurlanden dichtbij de grens (Frankrijk, Nederland, Duitsland) of de impact van de aanwezigheid van bestaande migrantengemeenschappen zoals de Turken, die sterk vertegenwoordigd zijn in Gent, of de Marokkanen, met een hoge concentratie in Brussel en Antwerpen.

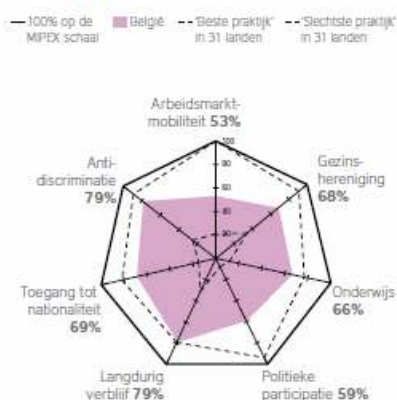
Het is geen verrassing dat het Brusselse gewest relatief gezien het meeste immigranten ontvangt en hierdoor 35% van de immigranten vertegenwoordigt en dit gedurende meerdere jaren. Antwerpen volgt op de voet met ongeveer 20% van alle immigranten in België. We moeten hierbij opmerken dat de grote agglomeraties eveneens de grootste intra-, nationale emigratie kennen, daar vele Belgen en migranten deze steden elk jaar verlaten voor een woonplaats elders in het land.

De realiteit van de integratie van migranten in België

De oefening om de integratie van een diverse en heterogene bevolking te meten, lijkt te berusten op een ijdele hoop. Bovenop de moeilijkheid om een bevolking voor te stellen waarvan de herkomst en de motieven even divers zijn als hun aantal, is de kwalificatie van integratie op zich ook al een probleem. Internationaal voorziet de MIPEX (Migrant Integration Policy Index), een initiatief van de British Council en de Migration Policy Group, in een geheel van indicatoren om de integratie in elk Europees land te meten. Deze index herneemt een reeks van indicatoren gegroepeerd onder zes aspecten, die toestaan om de kwaliteit van het integratiebeleid van elk land te meten: arbeidsmarktmobiliteit, gezinshereniging, onderwijs, langdurige verblijfplaats, politieke participatie, toegang tot de nationali-

teit en anti-discriminatie beleid. Volgens deze maatstaven is België als zesde beste Europese land gerangschikt voor de kwaliteit van zijn integratiebeleid.

SCORE-OVERZICHT

We moeten dit resultaat echter wel in perspectief plaatsen. De index meet immers voor een groot deel het vooropgestelde beleid, en slechts gedeeltelijk de behaalde resultaten. Bijvoorbeeld, het feit dat toegang tot de nationaliteit wordt bevorderd is een erkend aspect om de integratie van migranten te bevorderen. De index begunstigt dus in zekere mate het liberale karakter van de Belgische wet in dit opzicht, maar meet daarentegen niet het reële effect dat deze liberaliteit heeft op de buitenlandse bevolking die België wordt. Tegelijkertijd meet de index de mogelijkheden van politieke en burgerlijke participatie waarvan de migrant kan genieten in het ontvangstland, maar meet niet de effectieve participatie of het aantal buitenlandse personen (of van buitenlandse origine) aanwezig op verkiezingslijsten.

MIPEX score van België (2011)

De arbeidsmarkt

Met betrekking tot de cijfers, zijn er sterk uitgesproken verschillen naargelang de herkomst van de migranten. Niet verassend zijn Europeanen uit de oude lidstaten meer geïntegreerd op de

arbeidsmarkt dan deze uit de nieuwe lidstaten, die op hun beurt dan weer beter geïntegreerd zijn dan niet EU-migranten.

Werk indicatoren in België op basis van nationaliteit (cijfers 2008, in %)

	Belgen			Burgers EU-15			Burgers EU-10			Burgers EU-2			Niet EU burgers		
	M	V	Total	M	V	Total	M	V	Total	M	V	Totaal	M	V	Totaal
Werkegelegenheidsgraad	68,9	57,31	63,12	69,61	54,52	62,53	81,98	49,64	64,06	71,9	40,52	55,18	54,08	26,04	39,9
Werkloosheid	5,75	7,04	6,34	7,75	10,15	8,75	8,68	15,13	11,57	11,62	20,66	15,39	26,97	27,95	27,3

Bron : Mussche et al., *Satisfying labour demand through migration in Belgium*, Centre for Social Policy Herman Deleeck, University of Antwerp

De integratie van niet-Europese migranten is onbetwistbaar problematisch in België. Met minder dan 40% van de niet EU-migranten actief op de arbeidsmarkt, en binnen deze groep is ongeveer een 30% werkloos, is de situatie voor deze groep van migranten op zijn minst problematisch. Behalve de hoge werkloosheid, gaat het voornamelijk ook over de afwezigheid van deze personen op de arbeidsmarkt, meer bepaald bij de vrouwen. Met betrekking tot arbeid van buitenlanders van extra-communautaire afkomst schuiven velen het bestaande percentage in vergelijking met de behaalde resultaten in andere Europese landen naar voren. België is immers de slechtste leerling van de Europese klas voor wat betreft deze indicatoren. Toch moeten we een dergelijke conclusie matigen omdat de ver-

geleken bevolkingen heel erg verschillend zijn (zie kader n°2 hieronder). In ieder geval valt niet te ontkennen dat deze resultaten kunnen en moeten verbeteren, zowel in het belang van de migranten als voor de Belgische samenleving in zijn totaliteit.

Het scholingsniveau

De cijfers die het scholingsniveau volgens nationaliteit voorstellen bestaan enkel voor de personen die aanwezig zijn op de arbeidsmarkt. Statistisch gezien vertegenwoordigen de cijfers van burgers van buiten de EU dus slechts een beperkt deel van deze bevolking in zijn geheel (gezien de cijfers van de personen aanwezig op de arbeidsmarkt).

Opleiding indicatoren in België op basis van nationaliteit (cijfers 2008, in %)

	Belgen			Burgers EU-15			Burgers EU-10			Burgers EU-2			Niet-EU burgers		
	H	F	Tot	H	F	Tot	H	F	Tot	H	F	Total	H	F	Tot
Hoog gekwalificeerd	43,8	44,3	43,6	48,7	41,6	45,8	33,3	25,9	30,1	40,1	41,2	40,5	24,5	19,3	22,8
Gekwalificeerd	48,8	45,0	47,4	44,6	45,1	44,8	56,7	31,4	45,8	51,3	23,1	40,3	56,2	43,9	52,1
Laag	7,3	10,8	9,0	6,7	13,3	9,4	10,1	42,7	24,1	8,6	35,7	19,2	19,3	36,8	25,1

Bron : Mussche et al., *Satisfying labour demand through migration in Belgium*, Centre for Social Policy Herman Deleeck, University of Antwerp

Zonder al te veel verrassing is het aandeel van de laagopgeleiden aanzienlijk veel groter bij de Europeanen komende uit de nieuwe lidstaten en de extra-communautaire burgers. Eens te meer gaat het waarschijnlijk over een onderwaardering, aangezien de personen afwezig op de arbeidsmarkt relatief talrijker zijn dan de laagopgeleiden.

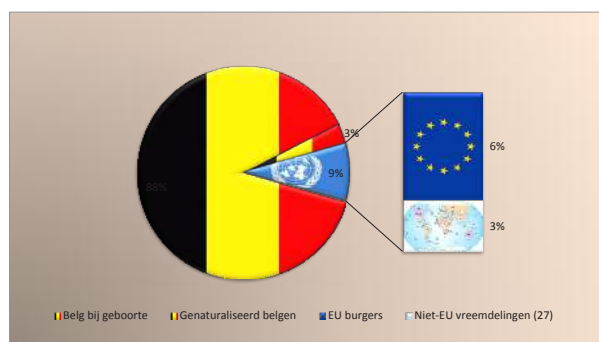
Om integratie te kunnen meten, missen we dus de indicatoren die het mogelijk maken om de resultaten te meten. De MIPEX, een goede indicator die een internationale vergelijking mogelijk maakt, weerspiegelt de "middelen" die een land investeert in zijn integratiebeleid, maar niet de "resultaten" van deze middelen. De statistieken die de resultaten op vlak van onderwijs, werk enz. meten zijn veel te onvolledig, en zoals eerder uitgelegd in deze analyse, vaak moeilijk vergelijkbaar. Er moeten dus nog veel inspanningen geleverd worden om op een adequate manier de integratierealiteit van migranten en personen van buitenlandse afkomst in België weer te geven, en dit in vergelijking met andere landen in Europa en de wereld.

Migranten en Belgen van buitenlandse afkomst

De migratiestromen van de voorbije decennia schetsen België meer als een natie van immigranten, zowel recente als minder recente, en van autochtonen. Nochtans weerspiegelt deze werkelijkheid van migratiestromen zich niet of weinig in de statistieken van de in België wonende migranten. Sinds twintig jaar is het cijfer van de in België verblijvende migranten bijna niet geëvolueerd, gaande van 900.000 personen naar iets meer dan een miljoen. Deze statistische « vertekening » is voornamelijk te wijten aan het fenomeen van verwerving van

de Belgische nationaliteit door een belangrijk aantal in België wonende migranten. Sinds 1985, zijn de criteria voor het bekomen van de Belgische nationaliteit meerdere malen herzien, op een manier die het voor een groeiend aantal mensen mogelijk maakt om de nationaliteit te bekomen. Daarom, zoals de volgende drie grafieken tonen, zijn migranten niet de meest groeiende groep in de bevolking, maar wel de genaturaliseerde Belgen.

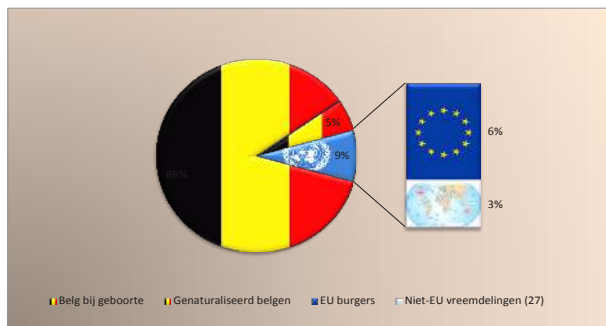
De Belgisch genaturaliseerde bevolking is van iets meer dan 300.000 personen naar bijna 850.000 gegaan in de voorbije twintig jaar, hetzij 8% van de bevolking. Sinds 1985, het jaar van de versoepeling van de naturalisatiewet, hebben bijna 800.000 mensen de Belgische nationaliteit verworven. Het fenomeen van naturalisatie heeft dus in eerste instantie plaatsgevonden bij de geïmmigreerden van de tweede generatie. Vervolgens heeft dit naturalisatiefenomeen zich in de loop van de jaren 90 vooral afgespeeld bij de recentelijk geïmmigreerden.

Itinera berekening - bron : RN - DGSIE

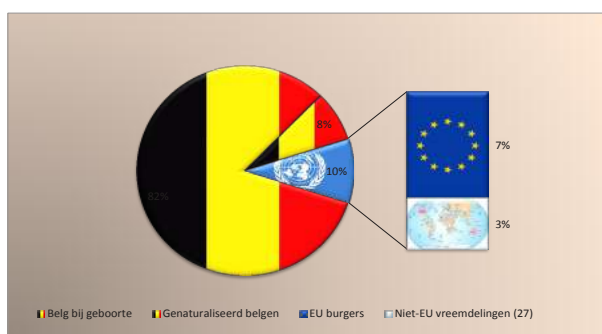

Samenstelling van de bevolking in België in 2001

Itinera berekening - bron : RN - DGSIE

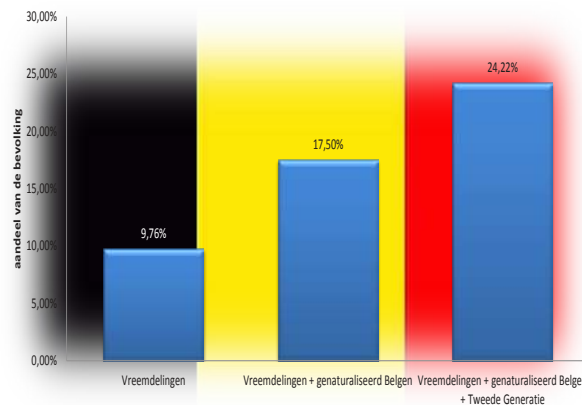
Samenstelling van de bevolking in België in 2010

Itinera berekening - bron : RN - DGSIE

Anderzijds hebben deze naturalisaties voornamelijk plaatsgevonden bij de extra-communautaire migranten. De ex-burgers van andere EU landen vertegenwoordigen slechts 20% van de naturalisaties gedurende de voorbije twintig jaar, een relatief stabiel cijfer ondanks de recente komst van nieuwe lidstaten in de EU. Dit verklaart waarom het aantal immigranten komende van buiten de grenzen van de EU niet gestegen is in België gedurende de afgelopen twintig jaar (zie vorige grafiek). De combinatie van naturalisaties en tweede en derde generaties maakt de definitie voor een persoon van buitenlandse afkomst uiterst moeilijk. Vanuit het oogpunt van het integratiebeleid beseffen we dadelijk dat enkel concentreren op migranten veel te simplistisch is.

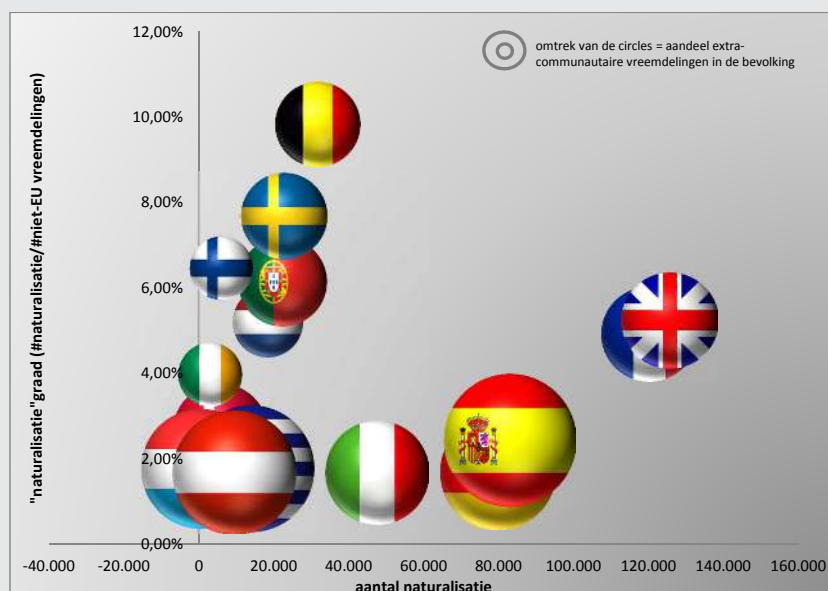
Migranten en Belgen van buitenlandse afkomst in België

Bron: Statistische en demografische studie 2010, Centrum voor Gelijkheid van Kansen

Box : Internationale vergelijking van integratie-indicatoren

Een groeiend aantal studies en indicatoren vergelijken integratie en discriminatieproblemen in het land van ontvangst voor arbeidsmarkt, onderwijs, toegang tot sociale diensten etc. Recentelijk scoorde België als laatste in de Europese klas voor wat betreft de integratie van niet-Europese migranten op de arbeidsmarkt, met slechts 39% van de extra-communautaire migranten die een job hebben. Uiteraard moeten we deze internationale vergelijkingen met enige voorzichtigheid bekijken. Zoals de grafiek hieronder toont zijn de vergeleken groepen sterk verschillend van land tot land.

Berekening Itinera - Bron Eurostat

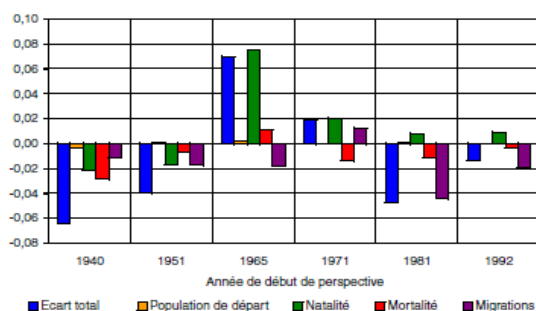
In België is bijvoorbeeld het aandeel van de niet-Europese bevolking relatief beperkt, want een groot deel van deze bevolkingsgroep (10% per jaar gemiddeld) verwerft de Belgische nationaliteit. Logischerwijs, hebben landen waarin het naturalisatiesaldo laag is, een veel groter aandeel van extra-communautaire buitenlandse bevolking. Dikwijls kan naturalisatie een positieve vector van immigratie zijn, wat net voor bepaalde landen een onderliggende reden was voor de versoepeling van hun naturalisatielwetgeving. Dientengevolge bestaat de extra-communautaire buitenlandse bevolking dikwijls uit de recent gearriveerde migranten en dus vergelijkbaar minder geïntegreerd dan oudere migranten. Bijgevolg kan het gebruik van internationale integratievergelijkingen, zeer misleidend zijn.

Evoluties en vooruitzichten

We kunnen vaststellen dat de inwoners van België op basis van hun afkomst een zeer diverse bevolking zijn geworden, gekenmerkt door decennialange vermenging en migraties. Als de migratiestroom op dit moment relevant is, dan is het feit dat het belangrijkste deel van de bevolking van buitenlandse afkomst, wel degelijk Belg is, even relevant. En ondanks de opleving van de buitenlandse bevolking door immigratie, kunnen deze snel Belgen worden. Jaarlijks behalen meer dan dertig duizend personen de Belgische nationaliteit, een derde van de jaarlijkse netto-immigratie in België.

De toekomstige migraties van migranten

Het vastleggen van toekomstige tendensen is een zeer delicate oefening. In de voorbije eeuw hebben zes demografische studies⁴ plaatsgevonden in België, twee hebben de demografische groei overschat, en vier onderschat. Het migratiesaldo werd bijna systematisch onderschat (in vijf van de zes onderzoeken – zie grafiek hieronder).

Bron : DG SIE - BFP; Berekening: "Institut de démographie" - UCL & Gédap - UCL

⁴ Voor een analyse van deze demografische studies: Schoumaker, Peltier & Bahri, demografische vooruitzichten in België sinds 1940: confrontatie met de realiteit, in: bevolkingsvoorzichten 2007-2060, Federaal Planbureau, mei 2008.

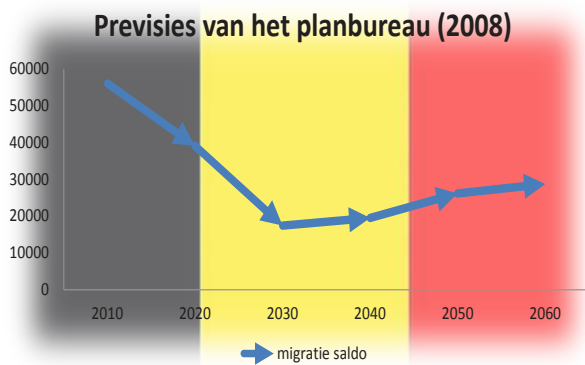
In de laatste studie gepubliceerd door het Federale planbureau⁵ (FPB) worden prognoses gegeven voor de in België wonende bevolking in 2060. Wat betreft de internationale migraties, stellen de demografen prognoses op voor drie parameters om zo het te verwachten migratiesaldo in de komende decennia te kunnen bepalen:

1. Het emigratiesaldo voor Belgen en migranten wonend in België
2. Migratiestromen van Belgen, Europeanen en migranten vanuit de rest van de wereld
3. Het naturalisatiesaldo van Europeanen en extra-communautaire migranten.

In het model van het FPB, zijn de prognoses voor deze drie parameters gebaseerd op een reeks veronderstellingen op vlak van evoluties van de immigratie, emigratie en de naturalisatie van deze verschillende groepen (zie het rapport van het FPB).

⁵ Bevolkingsvoorzichten 2007-2060, Federaal Planbureau, mei 2008.

Zoals de grafiek hieronder aantoont, stellen hun prognoses een dalend migratiesaldo voor, gaande van bijna 60.000 jaarlijks netto toestromende migranten in 2010 tot minder dan 20.000 in 2030, vooraleer lichtjes terug te stijgen en te flirten met 30.000 jaarlijks toestromende migranten in 2060. Opvallend is de vaststelling van het FPB dat het migratiesaldo verantwoordelijk zal zijn voor de demografische groei voor de komende 50 jaar in België, schommelend tussen 60% en meer dan 100% in functie van de decennia.

Bron : BFP

Als we de door het FPB geprojecteerde vooruitzichten in 2008 en de eerste waarnemingen vergelijken, kan men alleen maar vaststellen dat het lijkt alsof het migratiesaldo opnieuw is onderschat. Het FPB voorspelde een positief migratiesaldo van 55 991 personen in 2010, daar waar het reëel waargenomen cijfer 79.448 personen was, hetzij een onderwaardering van 30%. In feite is het vooral de immigratie die ondergewaardeerd werd, en vooral de immigratie van niet-Europeanen ; de lichte onderschatting van het emigratiesaldo is wellicht te wijten aan meer dan verwachte stijging dan de immigratie zelf. Dit toont opnieuw aan op welk punt de demografische vooruitzichten een zeer moeilijke oefening is. De auteur van dit artikel is geen

demograaf en het zou niet verstandig zijn om zich aan deze vooruitzichten te wagen, zoals de specialisten van het FPB. Sommige parameters zouden toch kunnen worden verfijnd, hierbij een duidelijk onderscheid makend voor elke indicator, groep van Belgen, van buitenlanders afkomstig van het "Europa van de Vijftien", "Europa van de Twaalf" en komende van de rest van de wereld. Deze vier groepen hebben compleet verschillende gedragingen met betrekking tot migratie of naturalisatie en dus is de gedeeltelijke of volledige fusie van deze groepen, die op dit moment gebruikelijk is, niet optimaal om op een correcte wijze de te verwachten toekomstige migratiebewegingen in kaart te brengen.

In elk geval lijkt het dat een zeer grote meerderheid – meer dan twee derde – van de groei van onze bevolking in de komende jaren te wijten is aan migratie. In deze context is het moeilijk om te meten of het vooral het aandeel migranten is die een sterke stijging kent, of eerder de Belgen van buitenlandse afkomst, zoals het geval was voor de voorbije twintig jaar. Met ongewijzigde wetten, is het erg waarschijnlijk dat zowel het aandeel migranten als Belgen van buitenlandse afkomst en/of tweede generatie, sterk zal groeien in de komende decennia.

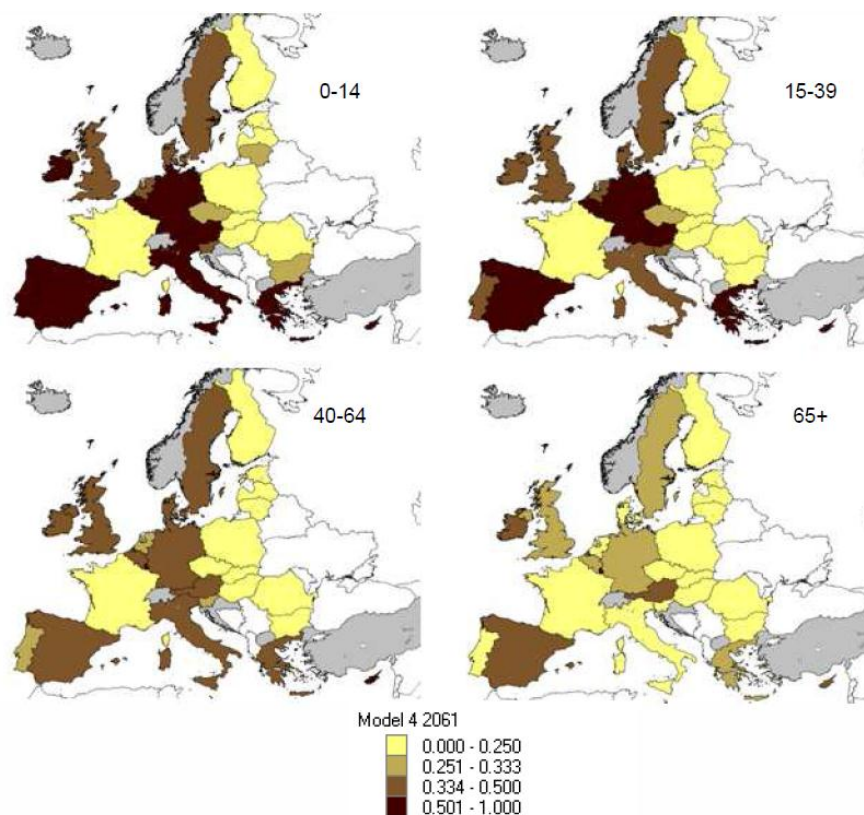
Het geboortecijfer van migranten

Behalve het feit dat internationale migraties de bron zullen zijn van een belangrijk deel van de demografische groei in de komende decennia, zal het aandeel van geboortes van buitenlandse personen, of van buitenlandse afkomst eveneens een belang hebben in de multinationale en multi-etnische evolutie van België. Er bestaan geen gepubliceerde vooruitzichten die de geboortecijfers en de migratiesaldo's combineren, om zo de evolutie van immigranten of Belgen van buitenlandse afkomst in kaart te brengen.

Maar de statistieken tonen dat het conjuncturele vruchtbaarheidscijfer 2,52 kinderen per vrouw is voor migranten en slechts 1,67 voor Belgen. In Vlaanderen en Brussel bereikt dit vruchtbaarheidscijfer zelfs 4 kinderen per vrouw, voor wat betreft moeders van extra-communautaire nationaliteit. Op dit moment zijn meer dan 17% van de geboortes in België het resultaat van een moeder van buitenlandse nationaliteit (maar meer dan 90% van deze kinderen worden als Belg geboren).

Lange termijnprognoses maken over de evolutie van een bevolking van buitenlandse afkomst is een uiterst moeilijke opgave. Op Europees

niveau heeft een recent rapport van Eurostat prognoses gemaakt over het aandeel van de van buitenlandse origine afkomstige bevolking in Europa, gedefinieerd als buitenlanders, de als Belg geboren buitenlanders en de kinderen van als Belg geboren migranten (tweede generatie). Uit dit rapport blijkt dat volgens de prognoses, de Belgische bevolking van buitenlandse afkomst tussen de 30% en 50% van de bevolking zal uitmaken tegen 2060. Volgens een bepaald model gebruikt door de auteur, meer dan de helft van de Belgische bevolking onder de 40 jaar zal van buitenlandse afkomst zijn in 2061. Dit wordt geïllustreerd in de onderstaande grafieken .

Uiteraard moeten deze vooruitzichten altijd zeer behoedzaam worden beschouwd. Het is realistisch dat net zoals in andere Europese landen, een zeer groot aandeel van de in België wonende bevolking ofwel immigranten ofwel van buitenlandse afkomst zijn binnen dit en vijftig jaar. Zoals de auteur beschrijft in zijn rapport « het aanhoudend groeiend deel van de bevolking van buitenlandse oorsprong zal een uitdaging betekenen voor het integratiebeleid in de landen van ontvangst. »

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming.